

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: Archeologia powszechna VI (średniowiecze)
2. Kod zajęć/przedmiotu: 19-APS-35- Arch
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: Archeologia
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): III
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h CW): 30 CW
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: Andrzej Sikorski, magister, ands@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu: zapoznanie studentów z podstawowymi problemami dotyczącymi formowania się Słowiańszczyzny, początków Słowian, a także ich struktur społecznych oraz podstaw gospodarczych z szerokim omówieniem (w ujęciu interdyscyplinarnym) świadectw słowiańskiej kultury materialnej i duchowej.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): znajomość historii średniowiecza (poziom szkoły średniej)
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_1	Ma podstawową wiedzę na temat początków Słowian, formowania się Słowiańszczyzny, ich struktur społecznych, kultury materialnej oraz duchowej, a także powstawania pierwszych państw i podstaw ich funkcjonowania	K_W06, K_W07, K_U06
EU_2	Rozumie znaczenie badań interdyscyplinarnych i wykorzystania archeologii, historii, historii sztuki oraz językoznawstwa w studiach nad Słowiańszczyzną	K_W05, K_W07
EU_3	Posiada umiejętność rozpoznawania średniowiecznych form osadnictwa oraz wybranych elementów kultury materialnej charakterystycznej dla Słowiańszczyzny i z uwzględnieniem jej podstawowego podziału	K_W06, K_U01
EU_4	Potrafi czytać ze zrozumieniem prace naukowe z tematyki zajęć, a przy tym streszczać je, komentować oraz wyciągać wnioski pracując indywidualnie	K_U03, K_U04
EU_5	Potrafi prawidłowo posługiwać się fachową terminologią z zakresu archeologii średniowiecza	K_W02, K_U04

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Etnogeneza Słowian i podział Słowiańszczyzny	EU_1, EU_2, EU_4
Struktury społeczne na Słowiańszczyźnie, „plemiona”, wspólnoty lokalne oraz rodowe i rola wieceu	EU_1, EU_5
Kultura duchowa i obrządek pogrzebowy Słowian	EU_2, EU_3, EU_5
Chryścianizacja Słowiańszczyzny	EU_2, EU_4
Osadnictwo i budownictwo mieszkalne oraz gospodarcze Słowian	EU_4, EU_5
Formowanie się najstarszych państw słowiańskich	EU_1, EU_2
Podstawy gospodarcze Słowian	EU_2, EU_3

5. Zalecana literatura:

- Z. Kurnatowska, *Słowiańszczyzna południowa*, Wrocław 1977.
- P. Boroń, *Słowiańskie wiece plemienne*, Katowice 1999.
- M. Dulnicz, *Kształtowanie się Słowiańszczyzny Północno-Zachodniej*, Warszawa 2001.
- M. Rębkowski, *Chryścianizacja Pomorza Zachodniego. Studium archeologiczne*, Szczecin 2007.
- S. Cygan, *Wczesnosłowiańskie półziemianki kwadratowe na terenie Polski, Czech, Słowacji, wschodnich Niemiec i dolnej Austrii*, Rzeszów 2006.
- M. Dulnicz, *Miejsca, które rodzą władzę (najstarsze grody słowiańskie na wschód od Wisły)*, [w:] *Człowiek, sacrum, środowisko. Miejsca kultu we wczesnym średniowieczu*, red. S. Moździoch, Wrocław 2000, s. 85–98.
- A.B. Kowalska, *Zabudowa mieszkalno-gospodarcza*, [w:] A.B. Kowalska, M. Dworaczyk, *Szczecin wczesnośredniowieczny. Nadodrzańskie centrum*, Warszawa 2011, s. 163–197.
- E. Siemianowska, *W sprawie metody badań wczesnośredniowiecznych szlaków dalekosiężnych*, „Acta Universitatis Nicolai Copernici. Archeologia”, 33 (2013), s. 91–110.
- M. Kara, *Przemiany kultury funeralnej na ziemiach dorzecza Warty w okresie formowania się państwa Piastów w świetle nowszych ustaleń archeologii*, [w:] *Viator per devia scentiae itinera. Studia nad problematyką okresu przedrzymskiego i rzymskiego, okresu wędrówek ludów i wczesnego średniowiecza*, red. A. Michałowski, M. Teska, M. Żółkiewski, Poznań 2015, s. 303–313.
- M. Dekówna, *Badania nad początkami szklarstwa i wyrobami szklanymi na ziemiach polskich: problemy i metody badań*. Zarys, „Przegląd Archeologiczny”, 65 (2017), s. 69–88.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	x
Praca z tekstem	x
Metoda analizy przypadków	x
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	x
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu				
	EU_1	EU_2	EU_3	EU_4	EU_5

Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne	x	x	x	x	x	x
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) – merytoryczna aktywność podczas zajęć	x	x	x	x	x	x
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	15
	Czytanie wskazanej literatury	10
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	20
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		75
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): student w stopniu wyróżniającym opanował treści nauczania

dobry plus (+db; 4,5): student w stopniu bardzo dobrym opanował treści nauczania

dobry (db; 4,0): student w stopniu dobrym opanował treści nauczania

dostateczny plus (+dst; 3,5): student w stopniu zadowalającym opanował treści nauczania

dostateczny (dst; 3,0): student w stopniu dostatecznym opanował treści nauczania

niedostateczny (ndst; 2,0): student nie opanował 60% treści nauczania